

Tjänsteställe/handläggare

Avdelning Service och Samhällsbyggnad
Rickard Sallermo, tf VA-chef
0123-191 49, vx 0123-191 00
Rickard.sallermo@valdemarsvik.se

Information om förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkten i Fallingeberg, Valdemarsviks kommun

Valdemarsviks kommun ansvarar för den kommunala vattenförsörjningen inom kommunen. I kommunens uppdrag ingår att fullgöra sina skyldigheter att skydda sitt vatten, vårt viktigaste livsmedel, och att trygga en långsiktig vattenförsörjning. Därför har Valdemarsviks kommun låtit ta fram förslag till ett nytt vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter för vattentäkten i Fallingeberg.

Syftet med vattenskyddsområden är att ge vattenförekomster som är viktiga för dricksvattenförsörjningen ett tillräckligt gott skydd, både på kort sikt och i ett flergenerationsperspektiv.

Nu vill vi ge dig möjlighet att ta del av förslaget och att komma med dina synpunkter.

Bakgrund

Vattentäkten i Fallingeberg försörjer idag Valdemarsvik med dricksvatten, men kommer framgent även att försörja Ringarum och Gusum med dricksvatten. Vattentäkten nyttjar ett grundvattenmagasin i form av en isälvsavlagring. På grund av grundvattenmagasinet ringa storlek infiltreras vatten från Yxningen till grundvattenmagasinet, för att öka det möjliga vattenuttaget vid vattentäkten. Då uttagsbrunnarna ligger i närheten av Fallingebergssjön är det även möjligt att vatten från Fallingebergssjön flödar in mot grundvattenmagasinet, och vattentäkten, vid vattenuttag.

Vattentäkten i Fallingeberg har idag ett befintligt vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter sedan 1990, men dessa behöver uppdateras enligt ny lagstiftning och förnyade förutsättningar, såsom Miljöbalken (tillkom 1999), bättre kunskap om geologin och om olika ämnens rörlighet och påverkan.

**Postadress
post**
Valdemarsviks kommun
0431
615 80 Valdemarsvik

**Besöksadress
Organisationsnr**
Storgatan 37
563-5107
Valdemarsvik

**Telefon
Bankgiro**
0123 - 191 00
Telefax
0123-191 04

E-
kommun@valdemarsvik.se 212000-
Internet
valdemarsvik.se

Varför vattenskyddsområde?

Vattenskyddsområden inrättas för att säkra den långsiktiga vattenförsörjningen, dvs. så att du och jag, såväl som kommande generationer, ska få njuta av ett vatten av god kvalitet.

Inom ett vattenskyddsområde gäller särskilda skyddsföreskrifter som begränsar vissa typer av verksamheter och markanvändning. Syftet är att skydda vattentäkten från skadliga ämnen eller aktiviteter som kan försämra vattenkvalitén eller minska tillgången till vatten.³

Inrättande av vattenskyddsområden ingår i de svenska miljökvalitetsmålen, vilka utgör utgångspunkten för det nationella miljöarbetet. Därtill ställer EU:s ramdirektiv för vatten, krav på skydd av vattentäkter. Det är i förlängningen kommunerna som bär ansvaret för att kommunala dricksvattentillgångar skyddas. Detta ska göras genom inrättande av vattenskyddsområden, vilket görs med stöd av miljöbalken.

Mer om vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter

Restriktioner i skyddsföreskrifter är formulerade som förbud, tillståndsplikt eller anmälningsplikt. I vissa fall kan dispens medges trots förbud enligt skyddsföreskrifterna. Tillståndsansökningar och anmälningar enligt de föreslagna skyddsföreskrifterna prövas av Länsstyrelsen Östergötland eller Miljökontoret i kommunen i fråga (Valdemarsviks eller Åtvidabergs kommun). Ett tillstånd kan förenas med villkor. Beslut i anmälningsrenden kan förenas med föreläggande om försiktighetsmått.

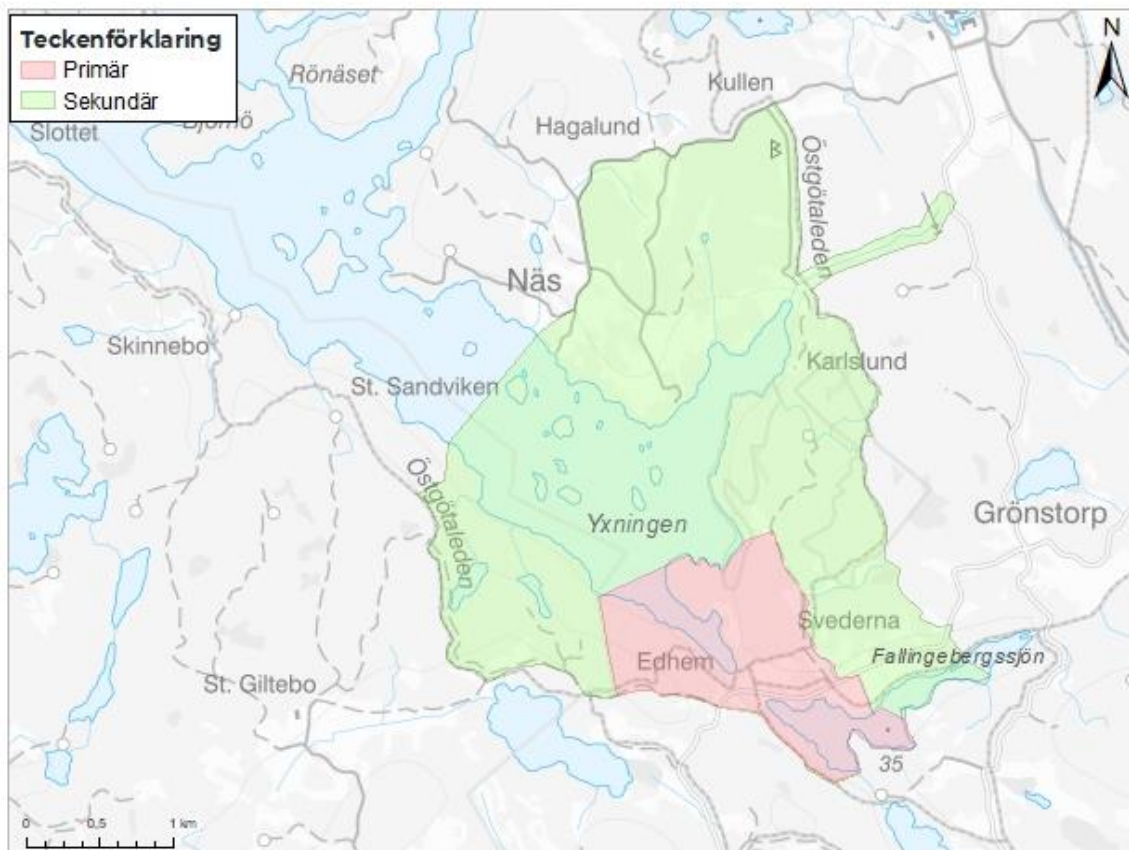
Utgångspunkten för ett vattenskyddsområde är det så kallade tillrinningsområdet – *området inom vilket vatten rör sig mot en vattentäkt*. Vattenskyddsområdets faktiska avgränsning bör först och främst utgöras av identifierbara gränser, såsom vägar, järnvägar, stigar eller fastighetsgränser.

Ett skyddsområde delas ofta in i primär, sekundär och ibland tertiär skyddszon. Skyddszonerna är områden där risken för förorening av en vattentäkt är olika stora. I den primära zonen bedöms risken som störst och i den tertiära zonen som lägst. Detta återspeglas även genom att olika skyddsföreskrifter ofta gäller inom respektive skyddszon.

Det finns även andra befintliga bestämmelser som gäller generellt inom vattenskyddsområden. Exempel på sådana är Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor. Vattenskyddsområdets föreskrifter syftar att komplettera befintlig lagstiftning och reglering för att utöka skyddet av vattentäkten av intresse.

Förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter

För avgränsningen av vattenskyddsområdet har Valdemarsviks kommun tagit hjälp av experter på konsultföretaget WSP. Efter att ha tittat på bland annat rådande mark- och vattenförhållanden, vattnets sårbarhet samt på risker i området, har ett förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter tagits fram. Aktuellt förslag på skyddsområdets avgränsning visas i kartan nedan.

Figur 1 Förslaget vattenskyddsområde för Fallingebergs vattentäkt, med indelning av primär och sekundär skyddszon.

De föreslagna skyddsföreskrifterna innefattar restriktioner gällande:

- hantering av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor
- hantering av kemiska bekämpningsmedel och växtnäringsämnen
- skogsbruk och upplag av timmer m.m.
- avledning av avloppsvatten och dagvatten
- energianläggningar och dricksvattenbrunnar
- avfallshantering och deponering av snö
- miljöfarlig verksamhet
- täktverksamhet, schaktningsarbeten och borring
- uppställning och tvätt av fordon samt väghållning
- sjöfart, båttrafik och hamnanläggningar

Hur påverkas jag...?

Hur just du berörs av skyddsföreskrifterna beror bl.a. på inom vilken skyddszon din fastighet är belägen och om du bedriver någon form av verksamhet.

Nedan beskrivs *översiktligt* hur du kan komma att påverkas men för att få en *fullständig* bild ber vi dig att läsa de föreslagna skyddsföreskrifterna. De finns att läsa på <https://www.valdemarsvik.se/>.

... som vanlig **husägare/boende**?

För de allra flesta kommer vattenskydds-föreskrifterna inte att innebära några större inskränkningar, men det är allas ansvar att värna om vattenresurserna genom att visa akt-samhet och återhållsamhet med sådant som kan förorena vattnet eller marken runt om-kring. Det innebär att du alltid bör välja det alternativ som har minsta möjliga miljöpå-verkan.

Som boende kan du beröras av restriktioner gällande t.ex.

- förvaring av eldningsolja
- användning och förvaring av kemiska bekämpningsmedel
- inrättande av vissa avloppsanläggningar
- installation av eller ändring av befintlig jord-, berg- eller grundvattenvär-meanläggning
- anläggande av husbehovstäkt
- tvätt respektive uppställning av motorfordon och maskiner med förbrän-ningsmotor
- användning av fordon på vatten och icke-miljögodkända båtmotorer

... som **verksamhetsutövare**?

Som verksamhetsutövare påverkas du sannolikt av ett flertal av skydds-föreskrifterna. Men oavsett om en reglering görs eller inte görs i skydds-föreskrifterna, får vattenresur-serna ändå inte riskeras.

Som **jordbrukare** berörs du kanske främst av restriktioner gällande t.ex.

- hantering av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor
- hantering av kemiska bekämpningsmedel och växtnäringsämnen
- uppställning av motorfordon och maskiner med förbränningsmotor och/eller släp
- väghållning

Som **företagare** berörs du kanske främst av restriktioner gällande t.ex.

- hantering av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor
- anläggning av dagvattenanläggningar

- hantering av avfall och massor
- nyetablering eller av verksamhet om innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten
- större schaktningsarbeten
- uppställning av motorfordon och maskiner med förbränningsmotor och släp
- fordonstvätt
- hamnanläggningar
- väghållning

Som skogsägare berörs du kanske främst av restriktioner gällande t.ex.

- hantering av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor
- hantering av kemiska bekämpningsmedel och växtnäringsämnen
- skogsavverkning
- upplag av timmer, bark, flis m.m.
- uppställning av motorfordon och maskiner med förbränningsmotor och släp
- väghållning

Kan jag få ersättning för vad skyddsföreskrifterna orsakar mig?

Ja – under förutsättning att det uppkommer avsevärt försvårande av pågående verksamhet, till exempel avsevärt försvårad markanvändning eller om man har fått avslag på en tillståndsansökan. Allmän aktsamhet och hänsyn som ändå måste uppfyllas ger dock ingen rätt till ersättning. Anspråk på ersättning kan ställas efter att Länsstyrelsen skickat ut det slutliga förslaget på remiss.

Vad händer framöver?

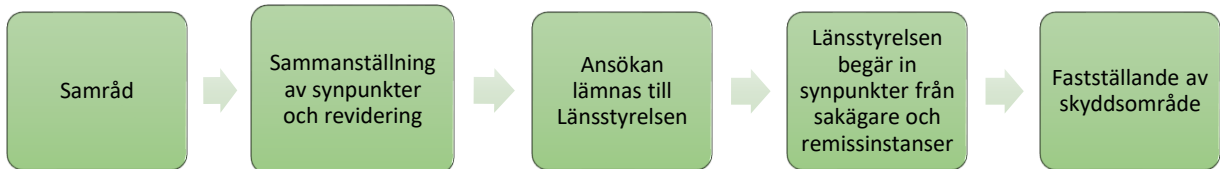
Framtaget vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter är förslag och gäller först efter beslut av Länsstyrelsen i Östergötlands län (se Figur 2). Eventuella justeringar av förslaget kan göras under hela processen tills det slutgiltiga förslaget skickas in. Inkomna synpunkter kommer att sammanställas och bifogas förslagshandlingarna.

Längre fram i processen kommer du även av Länsstyrelsen i Östergötland ges möjlighet att yttra dig till det inlämnade förslaget.

Syftet med samrådsprocessen är att de som berörs, d v s i första hand fastighetsägare och sakägare inom förslaget vattenskyddsområde, ska få en möjlighet att kommentera innehållet. Slutligen är det dock skyddsbehovet som avgör vilket innehåll skyddsföreskrifterna ska ha.

Kommunfullmäktige i Valdemarsvik ska fatta beslut om att ställa sig bakom förslaget innan ansökan lämnas till länsstyrelsen.

Figur 2 Viktiga hållpunkter för framtida arbetsprocess

Hör av dig till oss!

Du kan redan nu tala om för oss vad du tycker!

Om du har några synpunkter behöver vi ha dem i skriftlig form (e-post går bra) **senast den 6 oktober 2022**. Det är viktigt att du anger *namn, adress* eller *fastighetsbeteckning* samt *telefonnummer*.

Är du fastighetsägare men det finns brukare, hyresgäster, arrendatorer eller andra som kan vara berörda? Då ber vi dig att vidarebefordra denna information.

Har du några frågor är du naturligtvis också välkommen att kontakta oss!

Kommunens kontaktperson:

Rickard Sallermo, tf VA- och Renhållningschef, Sektor Service och Samhällsbyggnad

Tel 0123-191 49 Växel 0123-191 00

E-post: rickard.sallermo@valdemarsvik.se

Skicka dina synpunkter till:

Valdemarsviks kommun

Storgatan 37

615 80 Valdemarsvik

E-post: kommun@valdemarsvik.se